

FÖLDESNÉ KERESZTES MARIANNA SZILVIA

MAGYAR NYELV

3. OSZTÁLY

OLVASSUNK EGYÜTT!

OLVASÁS ÉS SZÖVEGÉRTÉS

Összeállította: Földesné Keresztes Marianna Szilvia

Rajzolta: Jenkovszky Iván, Brijbasi Art Press

A meséket átdolgozta: Pádár Éva, Szabó Zsolt, Zsolnai Virág

Illusztráció: © Shutterstock • Borítóterv, nyomdai előkészítés: Nagy Emese

Kiadói felelős: Zsolnai Virág, Szabó Zsolt • Közreműködött: Páll Adél, Medgyessy Melinda

© Pannon-Literatúra Kft. • 5310 Kisújszállás, Pf. 108 • Tel.: +36/30 525-9610

A kiadásért felel a Pannon-Literatúra Kft. ügyvezető igazgatója • Kiadás éve: 2021

ISBN 978 963 459 361 4

Nyomta és kötötte: Belvárosi Nyomda Zrt.

www.belvarosinyomdazrt.hu

Felelős vezető: Derecskey László vezérigazgató

AZ OROSZLÁN ÉS AZ EGÉR

A kisegér nagy félelemben tengette napjait az erdőben. Félt a rókától, rettegett a farkastól, ám a legrémisztőbb mégis a vadmacska volt a számára.

Egyik nap felkerekedett, hogy meglátogassa az oroszlánt.

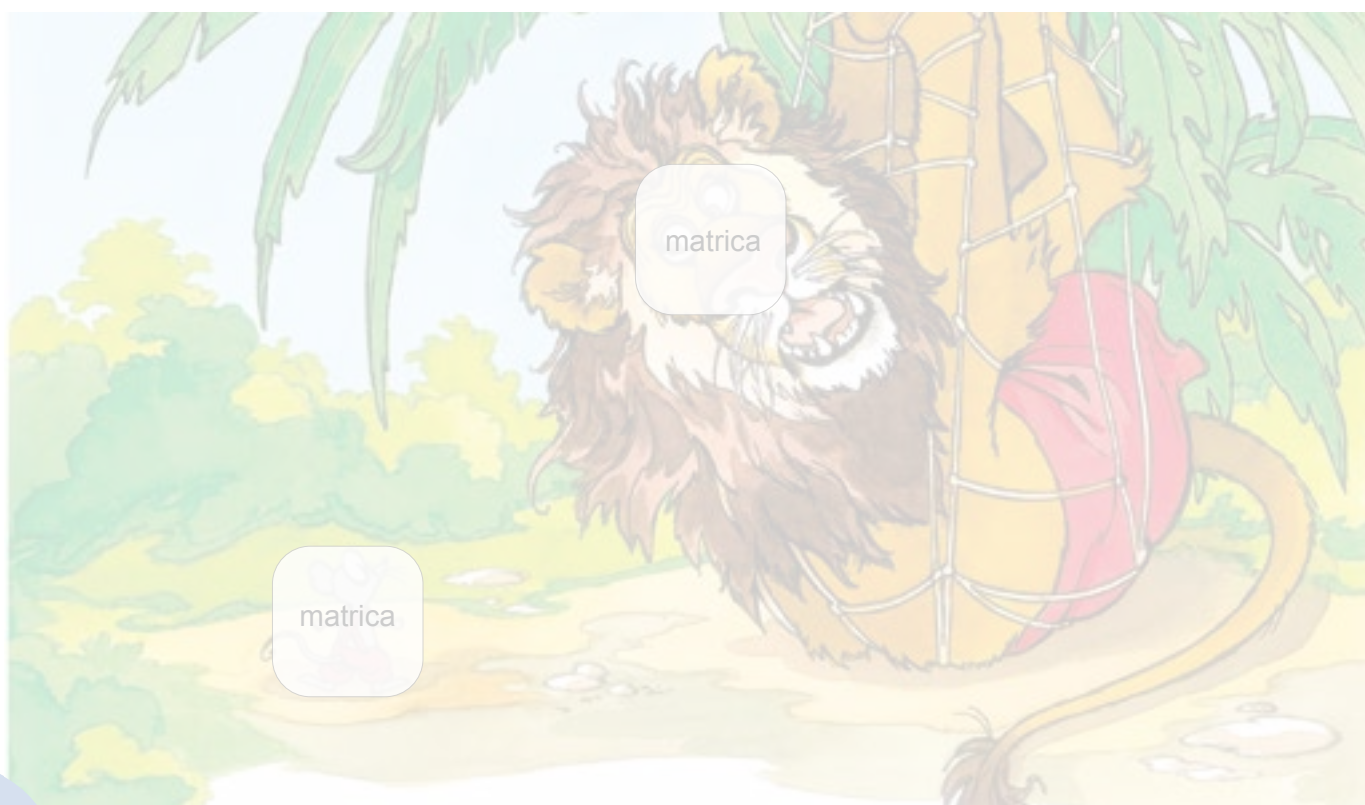
– Ó, hatalmas uram – szolt az egérke –, egy fontos kéréssel fordulok hozzád. Életem minden percét rettegésben töltöm, még a legkisebb nesz is megrémít. Szánj meg, végy az oltalmad alá, hiszen te olyan nagy és bátor vagy, hogy mindenki féli a haragodat. Engedd, hogy nálad lakjak, bőven van hely számomra is, észre sem vennéd, hogy társaságod van.

Ám az oroszlán csak hallgatott. Az egér bátorkodott folytatni, mivel nem kapott elutasítást.

– Tisztába vagyok azzal – folytatta mondanivalóját a kisegér –, hogy még csak meg sem közelítem felségedet, ám hozhatja még úgy a szerencséd, hogy én is hasznodra válhatok.

Nem is kellett több az oroszlánnak! Elöntötte a harag, és így förmedt az egérkére:

– Mit képzelsz, te? – rivallt rá az egérre. – Ki vagy te, hogy hozzám hasonlítsd magadat? Ki vagy te, hogy azt gondoltad valaha is segítségre lesz szükségem? Azonnal tűnj a szemem elől, soha többé ne lássalak, és légy hálás, hogy megkönyörülök az életeden!

A kiséger hátra sem nézett, úgy futott, ahogy csak bírta a lába.

Az oroszlán mérgelődött még egy ideig az egér viselkedése miatt, míg végül úgy döntött, hogy ki tölti haragját és vadászni indul. Iszonyú bögésétől az erdő összes lakója búvóhely után nézett.

Egyszer aztán valami mozdult alatta, és egy hatalmas erő a magasba rántotta. Rögtön észrevette, hogy egy jókora háló tekeredett a testére. Minden próbálkozása hiábavaló volt, egyszerűen nem tudott kiszabadulni a kötelek fogásából.

Mikor végleg feladta a küzdelmet, eszébe jutott a kiséger és a kérése. Gondolta magában:

– No, ha nem lettem volna olyan gőgös és nem zavartam volna el az egeret, most lenne, aki a segítségemre siessen! Ő könnyűszerrel kiszabadíthatna apró kis fogaival, ám most önteltségem okozza a vesztemet.

Feladatok

1. Hol játszódik a történet?

erdőben

2. Sorold fel a történet szereplőit!

kiséger, oroszlán

3. Húzd alá a szövegben, hogy milyen kéréssel fordult az egérke az oroszlánhoz!

4. Fejezd be a megkezdett mondatokat!

Nagy rettegésben élt az erdőben.

Engedd meg, hogy nálad lakjak.

Iszonyú bögésétől az erdő összes lakója búvóhely után nézett.

A VÁROSI ÉS A MEZEI EGÉR

Egy szép napon a városi egér ellátogatott a mezőre. A mezei egér nagyon megörült, hogy ilyen jeles vendége van, el is halmozta mindazzal az eleséggel, amit gondos munkával összegyűjtött magának télire. De a városi egér csak turkálta a magokat, és lebiggyesztett ajkakkal fejezte ki undorát.

– Nem tudod te, kedves rokon, hogy hogyan kell élni! Gyere velem a városba, majd én megmutatom neked! – mondta, a mezei egér pedig boldogan elfogadta a meghívást.

A városi ház kamrájában csak ámult a mezei rokon. A polcok roskadásig voltak minden jóval, nem ám holmi magokkal, hanem kolbásszal, sajttal, édes süteménnyel. Alighogy az első falatot a szájukba vették, idejük sem volt megízlelni, mert fordult a kulcs a zárban, s belépett a gazdasszony. A két egér fejvesztve menekült, s csak a szerencsének köszönhették, hogy sikerült elkerülniük az asszony seprűjét, és hogy nem kerültek a macskája karmai közé.

– Kedves rokon – szólt végül a mezei egér –, akármennyire is bővelkedsz te a javakban, én semmi szín alatt nem cserélnék veled! Megelégszem azzal, amim van, de nem vágyom ilyesfajta gazdagságra.

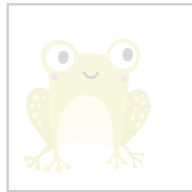
Bizony, bizony. A gazdagság nem mindig jár együtt a gondtalansággal. A nyugalom pedig többet ér, mint a gazdagság.

Feladatok

1. Tegyél pipát a mellé a kép mellé, aki a történet szereplői közé tartozik!

2. Fejezd ki más szóval!

a)

ellátogat: vendégségbe megy

jeles vendég: fontos vendég

turkálta: kotorásztá

kamra: éleltár

rozkodásig: csordultig

b) Válassz egy kifejezést a megadott szavak közül! Írj vele egy mondatot!

Tomi minden hétfőgén ellátogat nagymamájához.

3. Keresd a párját!

• a mezőn él

• turkálta a magokat

• a kamrából eszi a
finom falatokat

Városi egér

Mezei egér

• szűkösen éldegél

• a gazdasszony az
ellensége

• a városban lakik

• neki a nyugalom a
legnagyobb gazdagság

4. Melyik szólás, közmondás illik a szövegre? Miért?

• Legdrágább kincs a szabadság

• Nyugalomra hajtja a fejét.

A TÜCSÖK ÉS A HANGYA

Télire fordult az idő, hideg szelek fújtak, a tücsök éhezett. Elment a szomszédjához, a hangyához.

– Kedves szomszéd! – mondta. – Éhezem, adj egy kis búzát!

– Igen nagy bajban lehetsz, ha már tél elején sincs egy falás búzád sem. Kerülj beljebb! Melegedj, míg feltáloalom az ételt! Addig mesélj! Mit csináltál a nyáron?

– Muzsikáltam. Aki kérte, nótát húztam a fülébe.

– Most vendégül látlak, de jövőre magadnak kell élelmet szerezned!

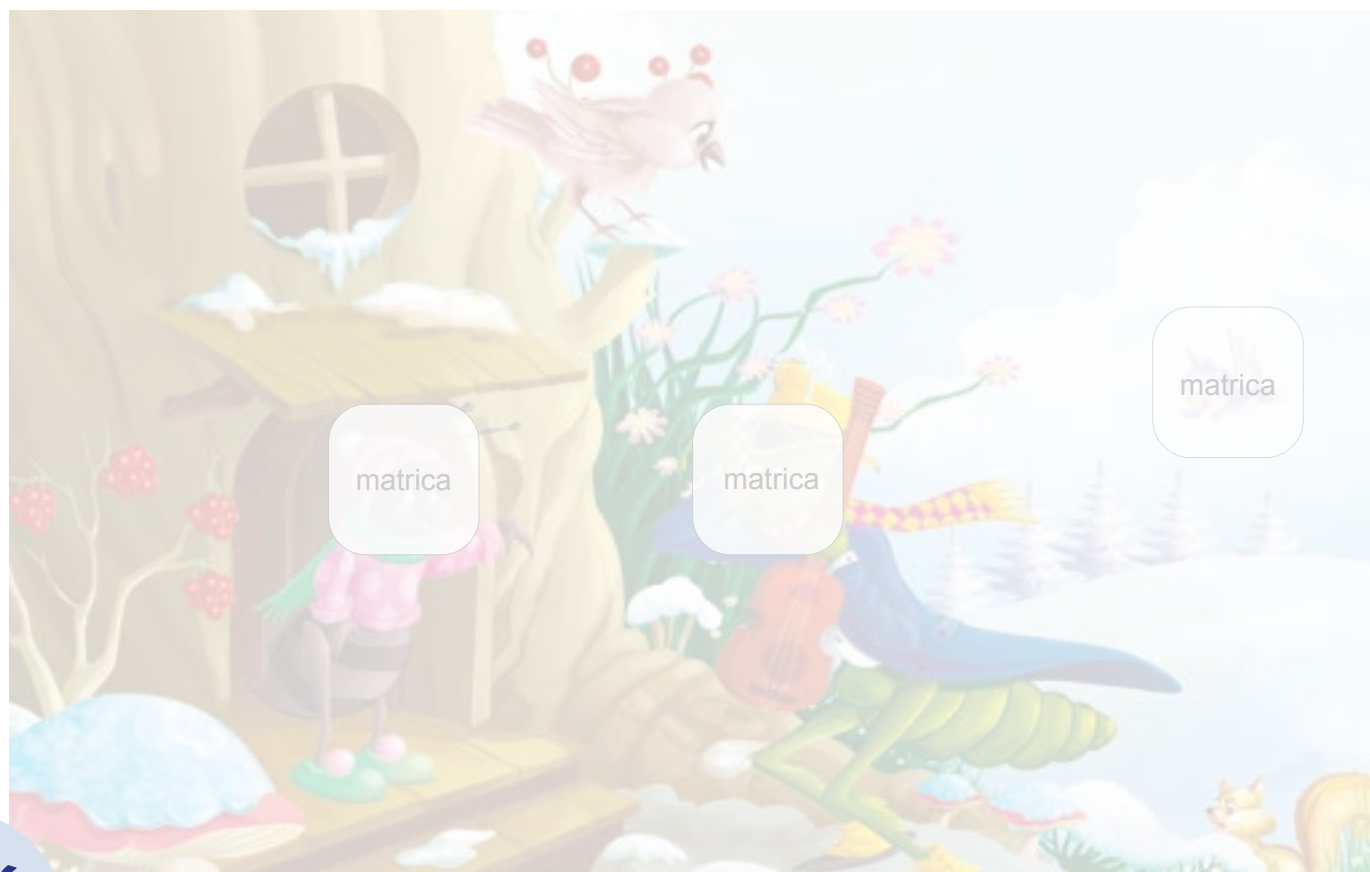
Fogadkozott a tücsök, úgy lesz, de bizony mást sem csinált a nyáron, mint hegedült. Télen újra ment a hangyához.

– Mit csináltál ezen a nyáron?

– Amihez értek! Zenéltem annak, aki kérte.

– Akkor menj máshová! Járd el a zenéhez a táncot, mert családomon kívül mást most nem táplálok! Keményen dolgoztam, míg te henyéltél, mulattál. Magamnak is kevés az idei termés.

Azzal kidobta házából a lusta tücsköt, aki magáról még csak gondoskodni sem óhajtott.

Feladatok

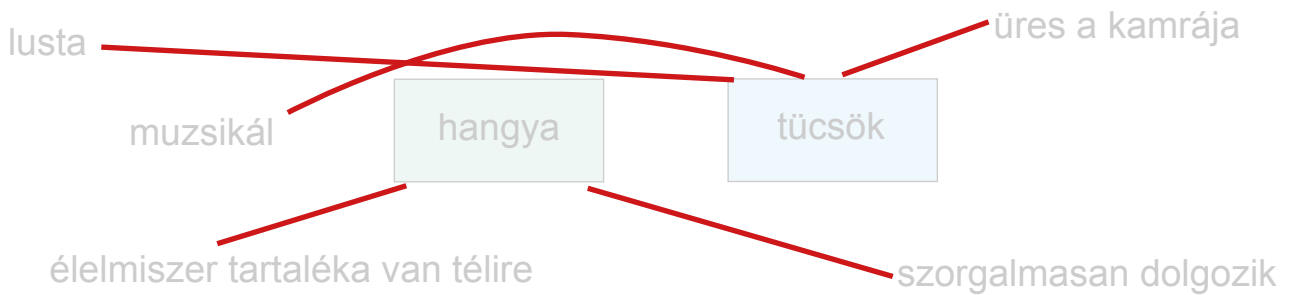

1. Kik a mese szereplői?

tücsök, hangya

2. Melyik évszak köszöntött be? tél

3. Melyik szereplőre jellemző? Kösd össze!

4. Foglald össze pár mondatban a mese tanulságát!

Mindenkinek meg kell dolgoznia saját maga jóléte érdekében.

5. Melyik állatot választanád példaképednek?

Miért?

A hangyát, mert szorgalmasan dolgozott, hogy családjának megteremtse az mindennapi betevőt.

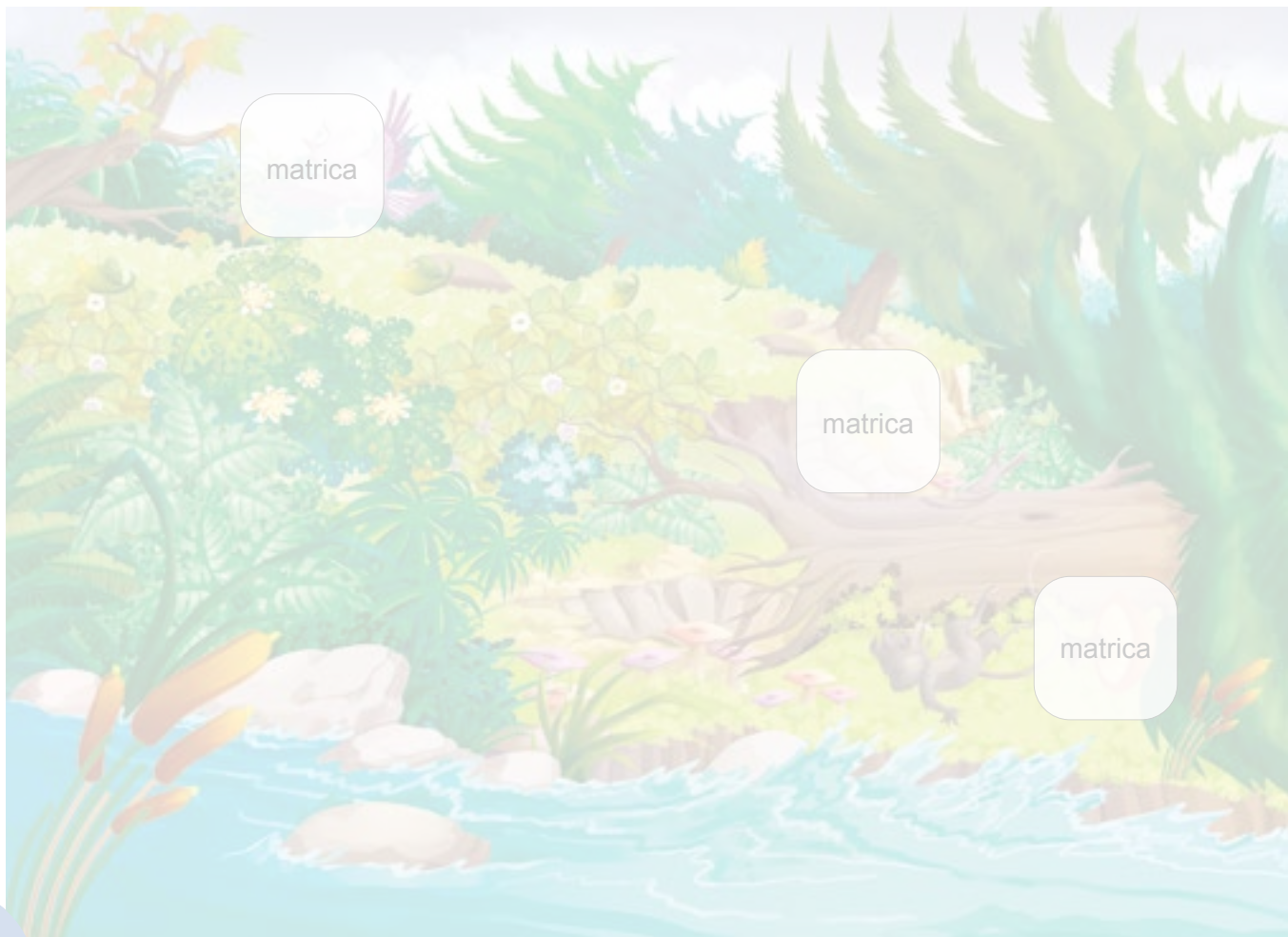
A FENYŐFA ÉS A NÁDSZÁL

Egy tó partján állt egymás közelében a fenyőfa és a nádszál. Egyszer, amikor feltámadt a szél, a nádszál el-vissza hajladozott, s ettől dühbe gurult a fenyőfa:

- Mit hajladozol itt összevissza? Nem vagy méltó arra, hogy mellettem állj!
- De hát miért? – kérdezte félénken a nádszál.
- Mert már egy kis szellőnek is meghajolsz – válaszolta a fenyőfa. – Nézd, én milyen erős vagyok! Engem ugyan nem hajlít meg a legnagyobb szél sem!
- Bizony, én gyenge vagyok – sóhajtott a nádszál – Nekem hajladoznom kell a legapróbb szellőcskében is.

Büszkén kihúzta magát a fenyőfa, hogy ő milyen nagy és erős! Ekkor azonban hatalmas szélvihar támadt. A nádszál hajladozott, de a fenyőfa keményen tartotta magát. Hanem a szél csak nem csitult, egyre nagyobb lett, s gyökere-
restől kidöntötte a fenyőfát. A nádszál sajnálkozva így szólt:

- A nagy kevélységed miatt jártál így, mert néha engedni kell az erősebbnek.

Feladatok

1. Rajzold le a mese szereplőit!

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the student to draw the characters from the story.

2. Húzd alá a szövegben a válaszokat!

Hol játszódik a történet?

Miért haragudott meg a fenyő a nádszálla?

Húzd alá a nádszál tulajdonságait!

Mi történt a fenyőfával a szélviharban?

Húzd alá a nádszál bölcs tanácsát!

3. Rajzold le a két növényt a szélviharban!

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the student to draw the pine tree and the reed during a storm.

AZ EGÉR ÉS A BIKA

Egy nap, mikor a bika az erdőn legelt, találkozott a kiségerrel, akit majdnem eltaposott.

– Ejnye, te nagy, ormótlan állat! Nézz a lábad alá, mert megkeserülöd!

– Te kiséger! – nevetett a bika – Te akarsz nekem ártani? Hiszen én nagy és erős vagyok, nincs olyan, akit fel ne tudnék öklelni a szarvaimmal.

A kiséger nem szólt semmit, de néhány nap múlva, amikor a bika a mezőn legelt, gyorsan odaszaladt, és megharapta az orrát. A bika feldühödött az egér szemtelenségén, és nyomban üldözőbe vette. Éppen amikor fel akarta öklelni, a kiséger beszaladt a kőfalban lévő odújába. A kiséger a biztonságos helyről nevetett a bikán. Ez azonban már túl sok volt a bika büszkeségének. Hátrébb lépett, dühösen fújtatott, kaparta a földet, majd a kőfalnak rontott. Ezt többször megismételte, de bizony a kőfal meg sem mozdult, meg sem rezdült. A bika egy idő után érezte, hogy nagyon fáj a feje, ezért leült pihenni. Erre várt csak a kiséger. Gyorsan odaszaladt, és még egyszer megharapta a bika orrát, majd uzsgyi, visszaroht a biztonságos odúba.

A bika fájdalmas üvöltését pedig még az erdőben is hallották. Bömbölt, ordított, s akkorákat dobantott a lábával, hogy beleremegett a föld is. Mást azonban nem tudott tenni.

Ekkor az egér kidugta fejét odúja nyílásán:

– Látod! Nem mindig ti, nagy és erős állatok nyertek! Egy kis ésszel, ügyességgel bárki legyőzheti az ellenfelét.

A hatalmas test és erő nem mindig elegendő.

Feladatok

1. Húzd alá a felsorolásból...

a szereplőket

ökör, macska, bika, egér, pocok

a helyszíneket

erdő, mező, tópart, kőfal a mezőn

2. A szöveg segítségével írd 2-2 tulajdonságot az állatok neve mellé!

bika: ormótlan, erős

egér: kicsi, gyors

3. Írd le a szavak segítségével a történet tartalmát!

bika, egér, találkozott, megharapta, megharagudott, menekült, toporzékolt, üvöltött

Egyszer a bika és a kiséger találkozott.

A kiséger szemtelenül megharapta a bika orrát, aki megharagudott és üldözőbe vette az egérkét. A kiséger biztonságos helyre menekült, a bika toporzékolt dühében. A bika nekirohant a kőfalnak, majd fájdalmasan üvöltött.

4. Húzd alá azokat a mondatokat, amelyek a történet tanulságát fogalmazzák meg!

A macska és az egerek örökös harcban álltak egymással. És sajnos, az egerek legnagyobb bánatára, mindig a macska győzött. Hol itt, hol ott kapott el egyet-egyét közülük. Az egerek megelégtették ezt, és gyűlést hívtak össze, hogy kigondoljanak valamit, hogy nagyobb biztonságban legyenek.

Sok ötletük volt, de egyik sem volt igazán jó. Végül előállt egy okos fiatal egér.

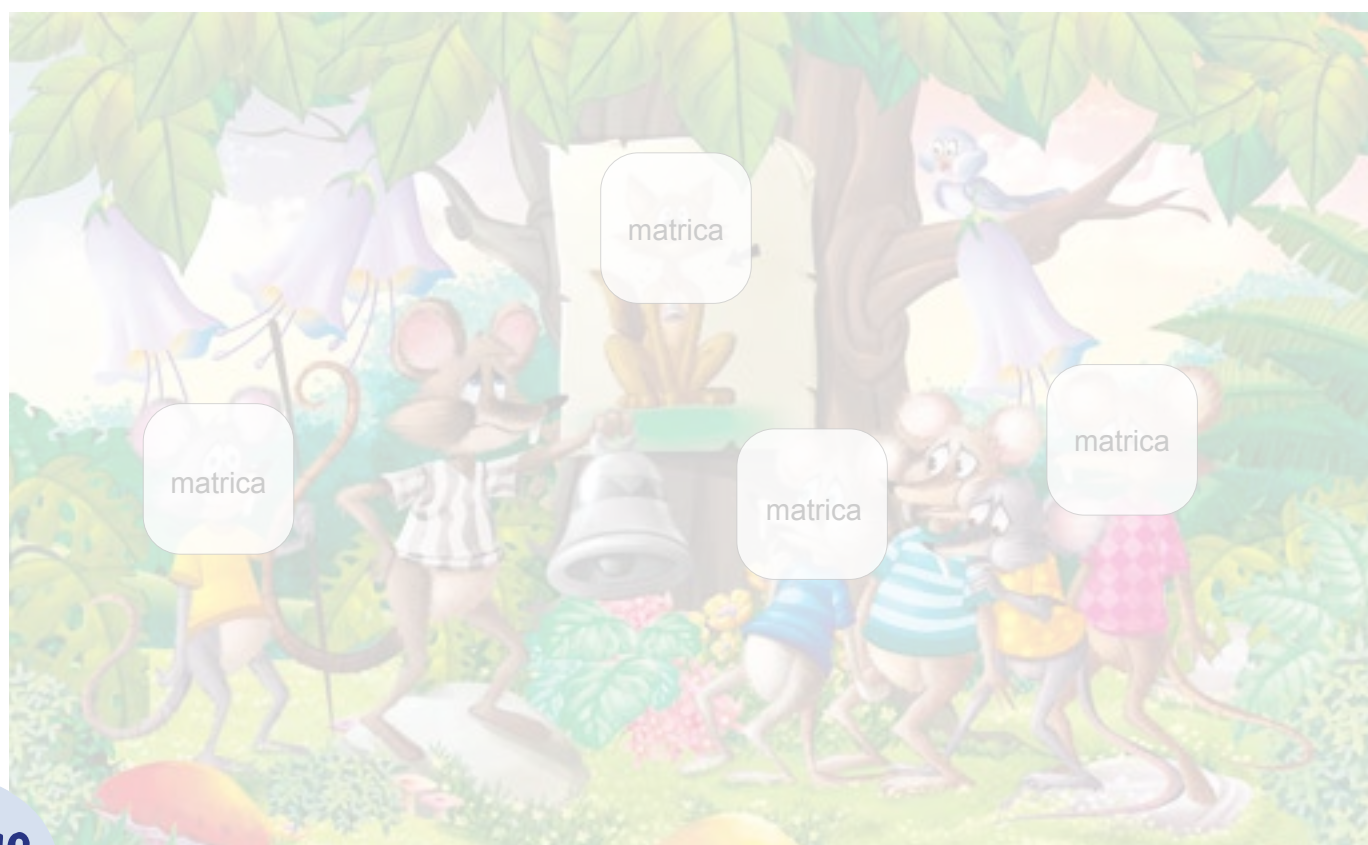
– Kitaláltam! – mondta izgatottan. – A macska azért tud olyan sokat elkapni közülünk, mert mi nem halljuk, hogy jön.

– Ez valóban így van – mondta egy másik egér – de ez még nem segít rajtunk.

– Amire nekünk szükségünk van – folytatta a fiatal egér –, az olyasmi, ami figyelmeztet bennünket a macska közeledésére. Én már tudom is, hogy mi az: egy csengő, amit a macska nyakába kell kötni.

– Micsoda nagyszerű ötlet! – kiáltott fel a másik egér. – Mindössze annyit kell tenni, hogy találunk egy csengőt, és azt a macska nyakába kötjük.

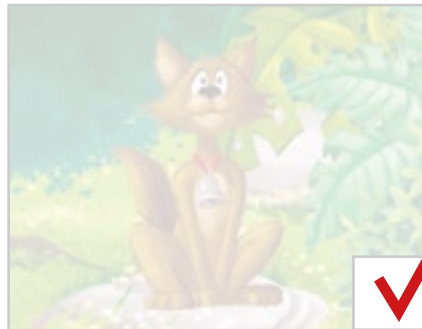
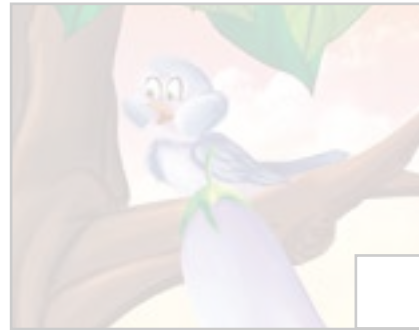
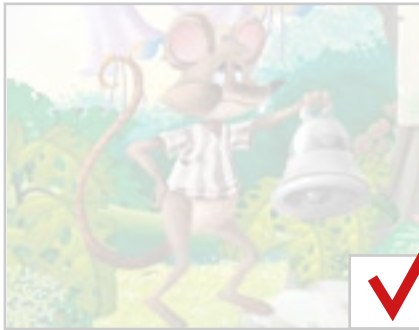
A többi egér nagyon izgatott lett, de bizony amikor a választásra került sor, hogy ki legyen az, aki a macska nyakába akassza a csengőt, elcsendesedtek. Senki nem akarta az életét kockára tenni.

Feladatok

1. Válaszd ki a képek közül a történet szereplőit! Tegyél pipát a szereplő képnek jobb alsó sarkába!

2. Húzd alá a szövegből a kérdésekre adható válaszokat!

Miért hívtak össze gyűlést az egerek?

Miért félnek még mindig az egerek a macskától?

3. Igaz (I) vagy hamis (H)?

- A macska és az egerek békességben éltek egymással. H
- Gyűlést hívott össze a macska. H
- Csengőt akartak az egerek a macska nyakába akasztani. I
- Egy fiatal egér vállalta a kockázatos feladatot. H
- Senki nem merte a csengőt a macska nyakába akasztani. I

Egyszer az állatok összevesztek. Azon vitatkoztak, hogy melyikük a legokosabb. Mindenki a saját bölcsességét bizonygatta, nagy eszével dicsekedett. Akkor hangzavar kerekedett, hogy már a saját hangjukat sem hallották. Egyedül csak a medve ült félrehúzódva, csendesen, és magában jót nevetett a többiekben. Végül mély, dörögő hangján megszólalt:

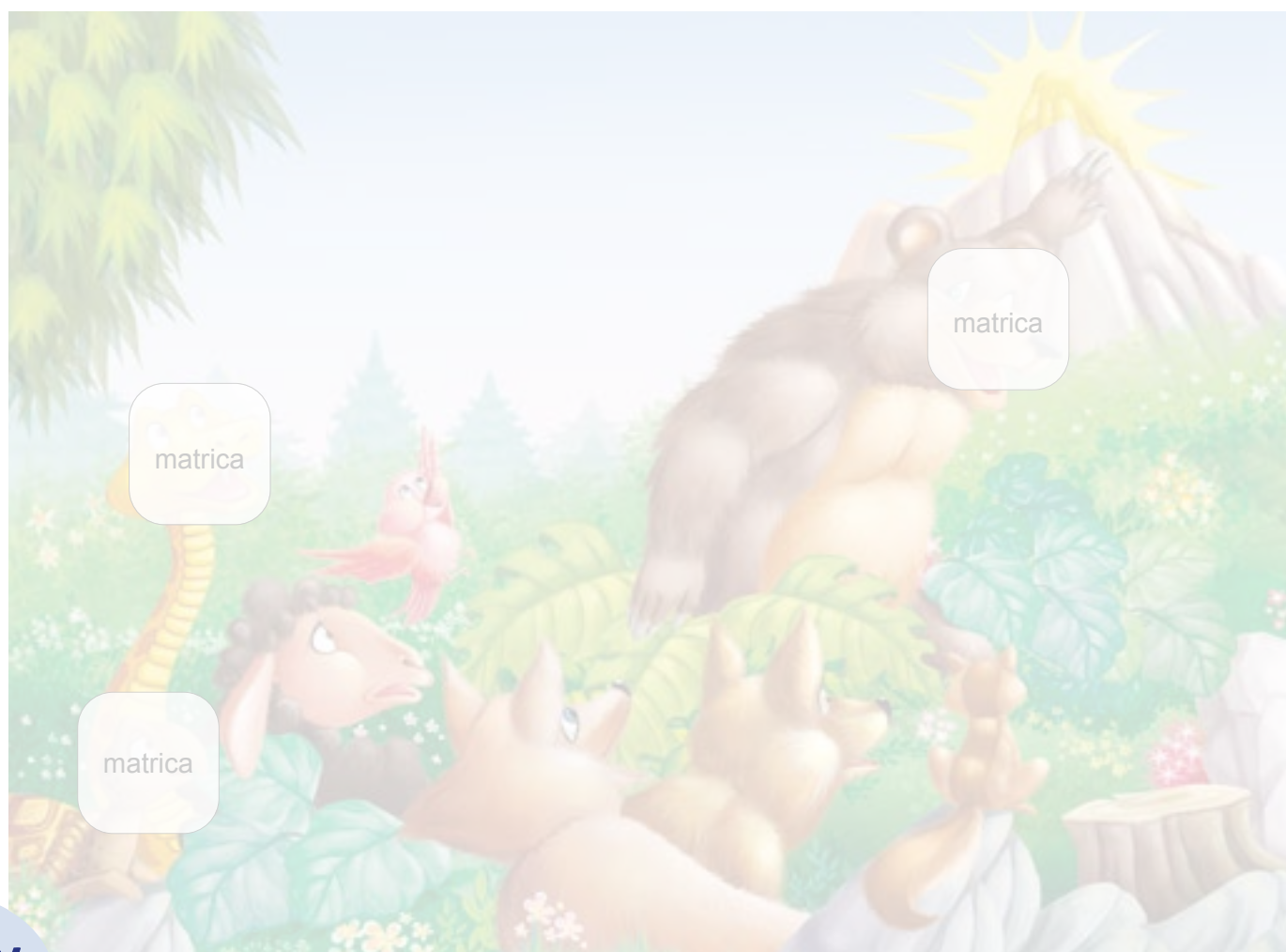
– Mit vitatkoztok itt vég nélkül? Tegyük próbát! Aki holnap reggel először látja meg a napsugarat, az a legbölcsőbb közöttünk.

– Legyen! – kiáltották az állatok, s már másnap reggel, virradat előtt összegyűltek.

Mindenki kelet felé fordulva várta a napfelkeltét, kivéve a medvét. Ő háttal állt keletnek, és a hegy csúcsát nézte.

– Milyen ostoba! – súgtak össze a többiek. – Azt sem tudja, merre van kelet!

A medve azonban nem válaszolt semmit a gúnyolódásra, hanem továbbra is a hegycsúcsot figyelte. Nemsokára pirosodott az ég alja, de a sűrű erdő mindent eltakart.

Az állatok lélegzetvisszafojtva várták, hogy felkeljen a Nap. Egyszer csak a medve elordította magát:

– Látom a Nap sugarait! Ott, a hegycsúcson!

Mindenki arra fordult, és csodálkozva látták, hogy a napsugarak bearanyozzák a havas csúcst, bár a Nap még nem bukkant elő az erdő mögül.

– Nos, ki az ostoba? Ti vagy én?

Nem volt mit tenni, mindenki belátta, hogy a medve a legbölcsebb.

Feladatok

1. Húzd alá a választ! Miről vitatkoztak az állatok?

a) arról, hogy ki a legokosabb

b) arról, hogy ki legyen a királyuk

2. Melyik állat ült csendben, amíg a többiek hangosan vitatkoztak? Mit gondolsz miért? Pipáld ki a helyes mondatot!

1. az oroszlán, mert ő az állatok királya ☐

2. a medve, mert tudta, hogy minden állat bölcs a maga módján ☒

3. a bagoly, mert tudta, a bölcsesség csakis rá jellemző ☐

3. Húzd alá a szövegben!

Milyen feladatot eszelt ki a medve?

Melyik égtáj felől várták az állatok a napfelkeltét?

Hol jelent meg az első napsugár?

4. Mit gondolsz, tényleg bölcs volt a medve, vagy csak kihasználta az állattársait?

Válaszodat indokold meg!

A medve bölcs volt, mert nem vitatkozott és tudta, minden állat bölcs a maga módján.

1. Rajzold le azt a mesét, amelyik a legjobban tetszett neked!

